

INDICAȚII METODOLOGICE privind cercetarea statistică

5-CI „CONSUMURILE, CHELTUIELILE ȘI INVESTIȚIILE ÎN ÎNTEPRINDERII”

1. Dispoziții generale

1.1. **Scopul cercetării** constă în colectarea informației conform cerințelor Sistemului Conturilor Naționale, ținând cont de necesitatea calculării produsului intern brut și altor indicatori macroeconomici.

1.2. **Sfera de cuprindere:** Cercetarea statistică este trimestrială și include toate **întreprinderile** indiferent de genul de activitate, tipul de proprietate și forma organizatorico-juridică (cu excepția organizațiilor bugetare, băncilor, companiilor de asigurări, organizațiilor necomerciale).

1.3. Chestionarul **5-CI „Consumurile, cheltuielile și investițiile întreprinderii”** se completează trimestrial, se semnează de către conducător și se aplică ștampila întreprinderii.

1.4. Chestionarul se completează **pe total întreprindere**, inclusiv pe **subdiviziunile** sale structurale (filiale, reprezentanțe, unități de producere, magazine proprii, etc.).

1.5. **Indicatorii valorici** se **înscriu** cu zecimale (cu o cifră după virgulă).

1.6. **Compartimentul „Date de identificare”** se completează cu informații referitoare la identificarea întreprinderii.

2. Capitolul STOC „STOCURI DE MĂRFURI ȘI MATERIALE”

2.1. **Stocurile de mărfuri și materiale** reprezintă bunurile economice deținute de întreprindere, destinate pentru a fi consumate la prima lor utilizare, înregistrate ca produse sau producție neterminată sau destinate vânzării în cazul activității economice ordinare.

2.2. **În coloana 1** se indică valoarea stocurilor de mărfuri și materiale la începutul anului de raportare, iar în **coloana 2** se indică valoarea stocurilor de mărfuri și materiale în ultima zi a trimestrului de raportare;

2.3. **În rd. 2000 „Materiale”**, se indică valoarea stocului de materiale, semifabricate (soldul inițial și final al contului 211 „Materiale”).

2.4. **În rd. 2100 „Animale la creștere și îngreșat”**, se indică valoarea animalelor la creștere și îngreșat (soldul inițial și final al contului 212 „Animale la creștere și îngreșat”).

2.5. **În rd. 2200 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”** se indică valoarea de bilanț a obiectelor de mică valoare și scurtă durată (soldul inițial și final al contului 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” diminuat cu uzura reflectată la contul 214 „Uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată”).

2.6. **În rd. 2300 „Producție în curs de execuție”** se indică valoarea stocului de producție în curs de execuție (soldul inițial și final al contului 215 „Producția în curs de execuție”).

2.7. **În rd. 2400 „Produse”** se indică valoarea stocului de produse finite (soldul inițial și final al contului 216 „Produse”).

2.8. **În rd. 2500 „Mărfuri”** se indică valoarea stocului de mărfuri (soldul inițial și final al contului 217 „Mărfuri”).

2.9. **În rd. 2600 „Stocuri de mărfuri și materiale – total”** se indică valoarea stocului de mărfuri și materiale în total pe întreprindere.

3. Capitolul CONSUMURI “CONSUMURI ȘI CHELTUIELI ÎN TOTAL PE ÎNTEPRINDERE”

3.1. Capitolul **„Consumuri și cheltuieli în total pe întreprindere”** se întocmește în baza datelor registrelor contabile analitice și sintetice.

Consumurile reprezintă resursele consumate pentru fabricarea produselor și prestarea serviciilor în scopul obținerii unui venit.

Cheltuielile reprezintă diminuările de avantaje economice care apar în procesul desfășurării activității economico-financiare a întreprinderii. Ele nu se includ în costul produselor fabricate și se scad din venituri la determinarea rezultatului financiar.

3.2. **În coloana 1** se reflectă mărimea indicatorilor cu total cumulativ de la începutul anului de raportare, iar în **coloana 2** – din care: pe trimestrul de raportare. În caz când întreprinderea în trimestrul de raportare corectează unii indicatori ale perioadelor precedente, atunci în coloana 1 se reflectă indicatori reieșind din corectările efectuate, iar în coloana 2 – consumurile și cheltuielile suportate efectiv în trimestrul de raportare.

3.3. **În rd. 0100 „Cifra de afaceri (venitul din vânzări), fără TVA și accize”** se indică mărimea veniturilor obținute din vânzarea produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor și executarea lucrărilor, luând în considerație reducerile de preț, rabaturile, discounturile, inclusiv veniturile provenite din locațiune (arendă). Acest indicator constituie suma rulajului creditor al contului 611 “Venituri din vânzări” și 612 „Alte venituri operaționale”, subcontul 2 „Venituri din arenda curentă”.

În cifra de afaceri (venitul din vânzări) **nu se includ:**

- TVA și alte impozite deductibile similare legate de cifra de afaceri (venitul din vânzări);
- venitul din vânzarea altor active curente (rulajul creditor al contului 612 “Alte venituri operaționale” cu excepția subcontului 6122 „Venituri din arenda curentă” care se include în cifra de afaceri);

- venitul din vânzarea activelor pe termen lung (rulajul creditor al contului 621 „Venituri din activitatea de investiții”);
- alte venituri din activitatea de investiții, din activitatea financiară, venituri excepționale (rulaj creditor al conturilor 621 „Venituri din activitatea de investiții”, 622 „Venituri din activitatea financiară”, 623 „Venituri excepționale”).
- valoarea ambalajelor restituite după livrare.

3.4. **În rd. 0110 „vânzarea produselor”** se indică veniturile din vânzarea produselor (rulajul creditor al subcontului 6111 „Venituri din vânzarea produselor”);

3.5. **În rd. 0120 „vânzarea mărfurilor”** se indică veniturile din vânzarea mărfurilor (rulajul creditor al subcontului 6112 „Venituri din vânzarea mărfurilor”);

3.6. **În rd. 0121 „cu amănuntul”** se indică venitul din vânzarea mărfurilor cu amănuntul. **Vânzarea cu amănuntul** constituie vânzarea mărfurilor către consumatorii finali (populație).

3.7. **În rd. 0122 „cu ridicata”** se indică venitul din vânzarea mărfurilor cu ridicata. **Vânzarea cu ridicata** constituie vânzarea mărfurilor către vânzătorii cu amănuntul și cu ridicata, consumatorii industriali, comerciali, instituționali sau profesionali.

3.8. **În rd. 0130 „prestarea serviciilor”** se indică veniturile din prestarea serviciilor în total pe întreprindere (rulajul creditor al subcontului 6113 „Venituri din prestarea serviciilor”). Veniturile din prestarea serviciilor se specifică la nivel de secțiune (la nivel de literă) conform CAEM (de exemplu veniturile din prestarea serviciilor de transport terțelor persoane se indică în 0130 „prestarea serviciilor” cu specificarea serviciilor de transport I „Transport și comunicații”). Din rd.0130 se specifică valoarea totală a serviciilor prestate întreprinderilor (rd.0131 „prestate întreprinderilor”) și valoarea totală a serviciilor prestate populației (rd.0132 „prestate populației”).

3.9. **În rd. 0140 „contracte de construcție”** se indică veniturile provenite din executarea lucrărilor de construcție beneficiarilor (rulajul creditor al subcontului 6114 „contracte de construcție”);

3.10. **În rd. 0150 „venituri din locațiune (arendă)”** se indică veniturile provenite din locațiune (arendă) (rulajul creditor al subcontului 6115 „Venituri din operațiuni de arendă (leasing)” și subcontului 6122 „Venituri din arenda curentă”);

3.11. **În rd. 0180 „Alte venituri operaționale”** se indică alte venituri operaționale (rulajul creditor al contului 612 „Alte venituri operaționale”, cu excepția subcontului 6122 „Venituri din arendă curentă”).

3.12. **Rd. 0190 „Costul de procurare a mărfurilor vândute”** se completează numai de către:

- **întreprinderile ce practică comerțul** care reflectă costul de procurare a mărfurilor vândute;
- **întreprinderile de distribuție a energiei electrice, termice, gazelor** care reflectă costul de procurare al energiei electrice, termice, gazelor și apei pentru cantitățile distribuite;
- **întreprinderile alimentare publice** care reflectă numai costul de procurare a mărfurilor revândute, fără includerea costului produselor fabricate.

3.13. **În rd. 0200 „Consumuri și cheltuieli – total”** se indică consumurile și cheltuielile operaționale în total pe întreprindere. Structura, modul de evaluare și constatare a consumurilor și cheltuielilor este reglementat de către prevederile S.N.C. 3 **“Componența consumurilor și cheltuielilor întreprinderilor”**.

Nota: În acest rând nu se includ costurile de procurare a mărfurilor vândute, energiei electrice și termice, gazelor și apei distribuite.

3.14. **În rd. 0300 “Consumuri și cheltuieli materiale - total”** se indică costul materialelor cumpărate și/sau costul efectiv al materialelor fabricate la întreprindere care au fost **consumate** pentru necesitățile operaționale ale întreprinderii (în producție, pentru comercializarea produselor/mărfurilor, prestarea serviciilor, executarea lucrărilor, pentru necesitățile generale și administrative ale întreprinderii și subdiviziunilor structurale ale acesteia). În componența consumurilor și cheltuielilor materiale se includ: materii prime, materiale, semifabricate cumpărate, articole de completare, piese de schimb, materiale de construcții pentru reparație, ambalaje și materiale pentru ambalat, combustibil de toate tipurile, energia de toate tipurile, apa, obiecte de mică valoare și scurtă, etc.

Nota: Consumurile privind *obiectele de mică valoare și scurtă durată* se indică la valoarea de intrare a obiectelor de mică valoare și scurtă durată date în exploatare, diminuată cu valoarea probabilă rămasă¹ a acestora.

3.15. **În rd. 0310 „Materii prime, materiale, semifabricate cumpărate, piese de schimb”** se indică costul materiilor prime, materialelor de bază și semifabricatelor cumpărate, pieselor de schimb utilizate în cadrul activității operaționale a întreprinderii (rulajul creditor al contului 211 **“Materiale”**, subcontul 2111 *“Materii prime și materiale de bază”*, subcontul 2112 *“Semifabricate cumpărate și articole de completare”*, subcontul 2115 *“Piese de schimb”*).

3.16. **În rd. 0320 „Combustibil”** se indică costul combustibilului de toate tipurile (produse petroliere, cărbune, gaze etc.) consumat în activitatea întreprinderii (rulajul creditor al contului 211 **“Materiale”**, subcontul 2113 *“Combustibil”* – în cazul în care combustibilul se depozitează la întreprindere și/sau rulajul creditor al conturilor 521 **“Datorii pe termen scurt privind facturile comerciale”**, 522 **“Datorii pe termen scurt față de părțile legate”**, 539 **“Alte datorii pe termen scurt”** (subconturile corespunzătoare) - în cazul în care combustibilul (în special produsele petroliere, gazele) nu se depozitează la întreprindere, dar se procură nemijlocit la stațiile de alimentație.

3.17. **În rd. 0500 „Consumuri și cheltuieli aferente serviciilor prestate de terți – total”** se indică costul total al serviciilor prestate de terți (persoane juridice și/sau persoane fizice) și utilizate în activitatea întreprinderii. Aici se includ: costul serviciilor de transport; de comunicații; de reparație a mijloacelor fixe; de prelucrare a materiei prime; bancare; de audit; notariale și juridice; de pompieri și pază; de reclamă; pentru pregătirea și perfecționarea cadrelor; canalizare, evacuarea gunoierului, liftul și alte servicii prestate de terți. Din suma totală a acestui rând se evidențiază separat costul serviciilor de trans-

¹ Valoarea probabilă rămasă se determină numai pentru obiectele de mică valoare și scurtă durată cu valoarea unitară mai mare de 1/2 din limita stabilită la momentul predării acestora în exploatare.

port prestate de terți prezentat pe **rd. 0510 „de transport”**, costul serviciilor de comunicații prestate de terți reflectat pe **rd. 0520 „de comunicații”**, costul serviciilor de prelucrare a materiei prime proprii prestate de terți reflectat pe **rd. 0540 „de prelucrare a materiei prime proprii”**.

3.18. În **rd. 0700 „Uzura (amortizarea) activelor pe termen lung”** se indică suma totală a uzurii mijloacelor fixe, amortizării activelor nemateriale, epuizării resurselor naturale utilizate în activitatea operațională a întreprinderii (rulajul creditor al contului 113 „Amortizarea activelor nemateriale”, 124 „Uzura mijloacelor fixe” și 126 „Epuizarea resurselor naturale” în contrapartidă cu conturile de consumuri și cheltuieli operaționale ale întreprinderii).

3.19. În **rd. 0800 „Remunerații personal”** se indică consumurile și cheltuielile privind retribuirea muncii calculată personalului în total pe întreprindere (rulajul creditor al contului 531 „Datorii privind retribuirea muncii” în contrapartidă cu conturile de consumuri și cheltuieli operaționale ale întreprinderii).

3.20. În **rd. 0900 „Contribuții privind asigurările sociale de stat și prime de asigurare medicale obligatorii”** se indică consumurile și cheltuielile privind contribuțiile asigurărilor sociale de stat și medicale obligatorii calculate de patron în total pe întreprindere (rulajul creditor al subcontului 5331 „Datorii față de Fondul Social” și subcontului 5333 „Datorii privind asigurarea medicală” în contrapartidă cu conturile de consumuri și cheltuieli operaționale ale întreprinderii).

3.21. În **rd. 1000 „Alte consumuri și cheltuieli operaționale - total”** se indică mărimea altor consumuri și cheltuieli operaționale aferente, care n-au fost înregistrate în rîndurile de mai sus. Acest indicator se determină în baza datelor analitice reflectate în debitul conturilor de consumuri și cheltuieli ale activității operaționale a întreprinderii: **811 “Activități de bază”, 812 “Activități auxiliare”, 813 “Consumuri indirecte de producție”, 712 “Cheltuieli comerciale”, 713 “Cheltuieli generale și administrative”, 714 “Alte cheltuieli operaționale”**. Aceste consumuri și cheltuieli cuprind: cheltuieli privind locațiunea (arenda); cheltuielile de deplasare; cheltuielile de reprezentare; cheltuielile privind asigurarea obligatorie a personalului și patrimoniului; cheltuielile privind dobânzile aferente creditelor bancare și împrumuturilor; amenzile, penalitățile, despăgubirile; impozitele și taxele incluse în cheltuieli; alte consumuri și cheltuieli operaționale. Din suma totală a acestui rînd se evidențiază separat cheltuielile/consumurile privind locațiunea (arenda) prezentate pe **rd. 1010 „privind locațiunea (arenda)”** și cheltuielile/consumurile privind dobânzile aferente creditelor bancare și împrumuturilor reflectate pe **rd. 1050 „privind dobânzile pentru credite bancare și împrumuturi”**.

4. SUBCAPITOLUL AGR „CONSUMURI ȘI CHELTUIELI AFERENTE ACTIVITĂȚII AGRICOLE”

4.1. Acest subcapitol se completează numai de către întreprinderile cu genul principal de activitate 01 „Agricultura, economia vînatului, și servicii auxiliare” (cu excepția grupeii 01.5 „Economia vînatului”).

4.2. În **rd. 1060 „Consumuri și cheltuieli aferente activității agricole – total”** se indică mărimea consumurilor și cheltuielilor din **rd. 0200** aferente activității agricole.

Notă: În cazul în care întreprinderea desfășoară doar activitate agricolă mărimea consumurilor și cheltuielilor indicată în **rd. 0200** este egală cu **rd. 1060**, iar dacă întreprinderea desfășoară mai multe activități economice (de exemplu activitate agricolă și industrială), atunci pe **rd. 0200** se indică mărimea totală a consumurilor și cheltuielilor pentru toate activitățile, iar în **rd. 1060** doar consumurile și cheltuielile aferente activității agricole.

În cazul dificultății repartizării consumurilor și cheltuielilor comune pe diferite genuri de activitate a întreprinderii (de exemplu activitate agricolă și activitate industrială), cum ar fi cheltuieli comerciale, generale și administrative, alte consumuri și cheltuieli, acestea se repartizează între diferite genuri de activitate, luînd ca bază una din următoarele metode:

- ponderea veniturilor din vânzări ce revine fiecărui gen de activitate;
- ponderea salariului calculat al personalului încadrat în sectoarele (subunitățile) cu genurile respective de activități;
- ponderea numărului personalului ce se atribuie la fiecare gen de activitate.

4.3. Din suma totală a consumurilor și cheltuielilor aferente activității agricole se indică separat consumurile și cheltuielile privind :

- creșterea culturilor vegetale - pe **rd. 1061 “Cultura vegetală”**
- creșterea animalelor - pe **rd. 1062 “Creșterea animalelor”**
- prestarea serviciilor agricole - pe **rd. 1063 “Prestarea serviciilor agricole”**

5. CAPITOLUL FIN „FINANȚARE DIN BUGETUL PUBLIC NAȚIONAL”

5.1. În **rd. 1070 „Suma finanțărilor primite din bugetul public național”** se indică suma finanțărilor primite sub forma mijloacelor bănești din bugetul public național (bugetul de stat, bugetul unităților administrativ teritoriale, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor obligatorii de asistență medicală).

Notă: Acest rînd se completează numai de către întreprinderile cu genul principal de activitate K 73 „Cercetare și dezvoltare”; K 74 „Alte activități de servicii prestate în principal întreprinderilor”; M „Învățămînt”, N „Sănătate și asistență socială”, O 90 „Eliminarea deșeurilor și a apelor uzate; asanare, salubritate și activități similare”, O 92 „Activități recreative, culturale și sportive”.

6. CAPITOLUL INV „INVESTIȚII ÎN ACTIVE MATERIALE PE TERMEN LUNG”

6.1. Datele se prezintă trimestrial, cu total cumulativ de la începutul anului.

6.2. **Investițiile nete** reprezintă cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, alte cheltuieli destinate **creării de noi active materiale pe termen lung**¹, cheltuieli pentru dezvoltarea, modernizarea, reconstrucția, reparația capitală celor existente, precum și valoarea serviciilor legate de transferul de proprietate al activelor pe termen lung. La completarea chestionarului se va utiliza informația reflectată în conturile grupei **12 “Active materiale (imobilizări corporale) pe termen lung”**.

6.3. În componența investițiilor nete **se includ**:

- cheltuieli pentru lucrările de construcții executate cu forte proprii și/sau valoarea construcțiilor noi achiziționate incluse în componența activelor pe termen lung;
- cheltuieli privind extinderea, reconstrucția și modernizarea obiectelor, inclusiv reparația capitală (care contribuie la majorarea valorii inițiale a obiectului);
- valoarea mașinilor, utilajului, mijloacelor de transport, altor active materiale pe termen lung procurate sau a celor produse care se includ în componența activelor pe termen lung;
- cheltuieli pentru formarea cirezii de bază; plantațiilor multianuale, etc.

6.4. În componența investițiilor nete **nu se includ**:

- valoarea terenurilor, construcțiilor, obiectelor în curs de execuție și a altor active materiale pe termen lung achiziționate în țară care au mai fost folosite anterior la alte întreprinderi (inclusiv cele din import care au mai fost înregistrate ca active materiale pe termen lung la întreprinderi din țară). În componența investițiilor nete se includ doar cheltuielile suportate de întreprindere după achiziționarea construcțiilor și obiectelor în curs de execuție legate de continuarea procesului de construcție.
- valoarea activelor materiale pe termen lung achiziționate în scopul revânzării.
- valoarea lucrărilor de construcție executate pentru terți (pentru persoane juridice și populație);
- valoarea mașinilor, utilajelor, instalațiilor de transmisie, mijloacelor de transport, etc. produse pentru vânzare.

6.5. În rd. **10 „Total”** se indică valoarea totală a investițiilor nete în trimestrul de raportare care include investițiile în active materiale (mijloace fixe noi² și importate): cheltuieli pentru construcția nouă, extinderea, reconstrucția și modernizarea obiectelor, inclusiv reparația capitală, care contribuie la majorarea valorii inițiale a obiectului; procurarea mașinilor, utilajului, mijloacelor de transport; cheltuieli pentru formarea cirezii de bază; plantațiilor perene. Pe acest rând se reflectă investițiile efectuate din contul tuturor surselor de finanțare, inclusiv mijloacelor bugetare, creditelor, asistenței tehnice, ajutorului umanitar ș.a. Rîndul 10 este egal cu suma rîndurilor: 20, 30, 40, 50, 60, 70 și 80.

6.6. În rd. **020 „Clădiri rezidențiale (de locuit)”** se indică cheltuielile privind lucrările de construcție, reconstrucție, modernizare și dezvoltare executate cu forte proprii și/sau construcții noi achiziționate de la terți sub forma clădirilor rezidențiale.

Clădirea rezidențială se consideră clădirea prevăzută cu un termen de exploatare îndelungat, amplasată pe un lot de pământ în cadrul unor hotare cu toate construcțiile auxiliare aferente și elementele de confort, în care suprafața locuibilă deține mai mult de jumătate din suprafața totală a clădirii. La clădirile rezidențiale se referă casele de locuit și căminele de tip permanent, casele-internat pentru bătrîni și invalizi, azilurile pentru bătrîni singuratici, casele de copii, internatele pe lîngă școli și școlile – internat.

Nota: în componența clădirilor rezidențiale nu se includ hotelurile, chempingurile, bazele de odihnă, sanatoriile, etc.

6.7. În rd. **030 „Clădiri nerezidențiale, edificii și construcții speciale (inginerești)”** se indică cheltuielile privind lucrările de construcție, reconstrucție, modernizare și dezvoltare executate cu forte proprii și/sau construcții noi achiziționate de la terți cu excepția celor rezidențiale.

Clădirile nerezidențiale sunt clădirile destinate în exclusivitate sau în principal altor scopuri decât cele rezidențiale (clădirile administrative și de producție, magazinele, depozitele, cinematografe, etc.).

Edificiile și construcțiile speciale (inginerești) sunt construcțiile care nu îndeplinesc caracteristicile de clădiri și care au ca scop crearea condițiilor pentru realizarea activităților de producție, servicii sau pentru desfășurarea activităților social – culturale. La ele se referă drumurile, căile ferate, podurile, stadioanele.

Notă: Cheltuielile pentru construcția clădirilor rezidențiale și nerezidențiale de asemenea includ:

- cheltuielile pentru liniile de comunicație (sistemul de încălzire și canalizare, rețeaua internă a gazoductului, cablul electric și telefonic, sistemele de ventilație sanitare, lifturile, etc.);
- cheltuielile pentru lucrări de cercetare-proiectare;
- valoarea materialelor beneficiarului, utilizate de organizația de construcție la îndeplinirea lucrărilor respective care n-au fost reflectate în documentul cu privire la lucrările executate, semnat de beneficiar și antreprenor.

6.8. În rd. **040 „Mașini, utilaje, instalații de transmisie”** se indică valoarea mașinilor, utilajului, echipamentului, instalațiilor de transmisie, etc. **noi** achiziționate și/sau costul celor produse cu forțe proprii incluse în componența activelor materiale pe termen lung.

6.9. În rd. **050 „Mijloace de transport”** se indică valoarea mijloacelor de transport **noi** achiziționate sau produse cu forțe proprii incluse în componența activelor materiale pe termen lung.

¹ Active materiale pe termen lung - active care îmbracă o formă fizică naturală, au o durată de funcționare utilă mai mare de un an, se utilizează în activitatea întreprinderii sau se află în procesul creării și nu sînt destinate vânzării.

² Mijloacele fixe constituie bunuri materiale valoarea individuală a căror depășește plafonul stabilit de legislația în vigoare și sunt planificate să fie utilizate în întreprindere mai mult de un an

Mijloacele de transport sunt acele mijloace fixe folosite pentru deplasarea în exteriorul și interiorul unității, cum ar fi: mijloace de transport rutier, naval (inclusiv platforme de foraj sau de exploatare), feroviar, aerian, precum și biciclete, motociclete, vehicule pentru invalizi, vehicule cu tracțiune manuală și animală. Nu sunt incluse benzile transportoare, elevatoarele etc., care se indică în rd.040.

Notă: În componența investițiilor se include valoarea mașinilor, utilajului, instalațiilor de transmisie, mijloacelor de transport, etc., indiferent de faptul dacă au fost date în exploatare sau nu. Valoarea de intrare a acestora în conformitate cu prevederile Standardului Național de Contabilitate nr. 16 „**Contabilitatea activelor materiale pe termen lung**” includ valoarea de cumpărare, inclusiv taxele vamale și taxele pentru import (cu excepția celor deductibile), impozitele pentru obiectele cumpărate, prevăzute de legislație, cheltuielile de aducere a activului achiziționat în starea de lucru precum și cele aferente achiziționării acestora (cheltuielile de transport și achiziționare; asigurare, cheltuielile pentru montare, instalare, experimentare, verificare și testare a calității montării etc.) Rabaturile comerciale și scontul (înlesnirile) la cumpărare se scad la determinarea valorii de cumpărare a activului.

6.10. **În rd. 060 „Terenuri”** se indică valoarea terenurilor procurate de la populație și/sau organele administrației publice.

Terenurile reprezintă un tip special de imobil care are o durată de utilizare nelimitată în desfășurarea activității întreprinderii sau poate fi destinat închirierii. Valoarea de intrare a terenurilor cuprinde valoarea de cumpărare, comisioanele brokerilor, plata pentru evaluarea terenurilor, alte servicii, impozitele pe proprietate, pe care le plătește cumpărătorul, alte cheltuieli cu caracter de o singură dată (valoarea drenajului, curățirea și nivelarea terenului), cheltuielile pentru demolarea clădirilor inutile. În valoarea terenurilor sînt incluse, de asemenea, cheltuielile de legalizare a drepturilor de proprietate asupra pămîntului, plățile pentru avocați și taxele pentru înregistrare, cheltuielile de verificare a existenței sechestrului, gajului, ipotecii sau a altor restricții legate de proprietate.

6.11. **În rd. 070 „Reparații capitale”** se indică cheltuielile privind reparația capitală care reprezintă totalitatea lucrărilor și măsurilor privind restabilirea capacității sau stării de funcționare a clădirilor, construcțiilor, elementelor și părților lor, inclusiv construcțiilor și utilajului ingineresc. La reparația capitală a activelor materiale pe termen lung se efectuează înlocuirea pieselor și construcțiilor uzate sau schimbul lor cu altele mai rezistente și avantajoase, care îmbunătățesc posibilitățile de exploatare a obiectului reparat, efectuate în scopul măririi productivității, duratei de funcționare utilă și a altor caracteristici tehnice a obiectelor reparate, în comparație cu caracteristicile primare stabilite la constatarea (înregistrarea) inițială, cu excepția înlocuirii depline a construcțiilor de bază (pereților, fundațiilor, planșelor intermediare ș.a.).

6.12. **În rd. 080 „Alte investiții”** se indică alte investiții, care nu au fost indicate pe rândurile 020 - 070: cheltuieli de procurare, sădire și cultivare a plantațiilor perene (plantații de vii și livezi, plantații decorative și de înverzire, fâșii protectoare de pădure și alte fișii de pădure, plantații artificiale ale grădinilor botanice și ale altor instituții științifice de cercetare ș.a.); cheltuieli capitale pentru ameliorarea terenurilor, (care nu sînt legate de construcția edificiilor), cu excepția cheltuielilor ce se atribuie la costul producției agricole; cheltuieli pentru cumpărarea și formarea cirezilor de lucru, de prăsilă și de reproducere etc.

6.13. **În rd. 090 „Surse proprii”** cuprind sumele provenite din autofinanțare și utilizate pentru realizarea investițiilor: profitul, elementele din capitalul propriu și orice alte surse proprii de care dispune întreprinderea;

6.14. **În rd. 100 „Bugetul de stat” și 110 „Bugetele unităților administrativ-teritoriale”** se indică valoarea investițiilor provenite de la bugetul de stat și bugetele unităților administrativ-teritoriale.

6.15. **În rd. 120 „Credite și împrumuturi interne”** se reflectă valoarea investițiilor efectuate din contul creditelor bancare și împrumuturilor primite de la persoane fizice și juridice din țară.

6.16. **În rd. 130 „Credite și împrumuturi externe”** se reflectă valoarea investițiilor efectuate din contul creditelor bancare și împrumuturilor atrase de la persoane fizice sau juridice de peste hotare.

6.17. **În rd. 140 „Fonduri din străinătate”** se reflectă valoarea investițiilor efectuate din contul surselor primite de la organizații și instituții internaționale de peste hotarele țării sub formă de granturi, asistență tehnică și alte mijloace cu destinație specială.

6.18. **În rd. 150 „Fondul rutier”** se indică valoarea investițiilor efectuate din contul surselor fondului rutier.

6.19. **În rd. 160 „Altele”** se indică valoarea investițiilor efectuate din contul altor surse nespecificate pe rîndurile de mai sus (donații).

7. Capitolul LOC „CLĂDIRI REZIDENȚIALE”

7.1 **În Capitolul LOC „Clădiri rezidențiale”** se reflectă informația aferentă clădirilor rezidențiale finisate fizic și date în exploatare în ordinea stabilită. Ca bază pentru includerea în chestionar servește actul de predare-primire a obiectelor finisate în exploatare în ordinea stabilită.

7.2 **În rd. 200 „M² de suprafață totală”** se indică suprafața totală în metri pătrați a clădirilor de locuit date în folosință, care se determină ca suma suprafețelor locuibile și auxiliare ale apartamentelor din blocuri, încăperilor (camerelor) de locuit și încăperilor auxiliare în alte clădiri, prevăzute pentru locuire; suprafața logiilor, balcoanelor, teraselor, magaziiilor se include în suprafața totală prin coeficienții de reducere. La suprafața încăperilor auxiliare ale apartamentelor se referă suprafața bucătăriilor, antreurilor, coridoarelor din interiorul apartamentelor, băilor sau dușurilor, toaletelor, magaziiilor sau dulapurilor încorporate, precum și a mansardelor, mezaninelor, teraselor de locuit care se încălzesc.

În rd. 210 „Număr de apartamente” se indică numărul de apartamente date în exploatare. Suprafața clădirilor rezidențiale și numărul apartamentelor date în exploatare în luna raportare se prezintă în total, inclusiv în localitățile rurale.